

A Fővárosi Ítéltábla dr. Kummer Ákos ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, dr. Pink Marianna ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyiségi jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Törvényszék 2014. október 22. napján meghozott, 64.P.22.475/2014/5. számú ítélete ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget.

A le nem rótt 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s:

Az alperes kiadásában jelent meg 2014-ben, az országgyűlési választásokat megelőzően „...” című kiadvány.

A lap 2014. márciusi számának címlapján „...” címmel jelent meg sajtóközlemény, melyben szerepelt, hogy: „Nem akarjuk az agresszív, önbíráskodó, forrófejű, népirtó ...ot sem!”

A felperes keresetében a jóhírneve megsértésének megállapítását kérte, arra hivatkozással, hogy az alperes valótlannal nevezte a pártot népirtónak. Kérte továbbá az alperes további jogsértéstől való eltiltását, elégtétel adására kötelezését, valamint 500.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését.

Az alperes a kereset elutasítását indítványozta, arra hivatkozva, hogy a sérelmezett közlés a politikai véleménynyilvánítás kategóriájába tartozó jogilag védett nyilatkozat.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az általa kiadott „...” című politikai magazinja 2014. márciusi számában a felperest népirtónak nevezte, megsértette a felperes jóhírnevét.

Eltiltotta az alperest a hasonló jogsértéstől.

Kötelezte az alperest, hogy elégtételként 15 napon belül magánlevélben fejezze ki a sajnálkozását az említett jogsértésért elnézést kérve a felperestől.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 500.000 forintot és ennek 2014. április 1-jétől a kifizetésig, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát, és 30.000 forint perköltséget.

Azt állapította meg, hogy a le nem rótt 36.000 forint kereseti illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:42. § (2) bekezdését, 3:1. § (3) bekezdését, 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését.

Az elsőfokú bíróság osztotta a felperes által sérelmezett azon kijelentés miatti álláspontot, mely szerint a szervezetről kialakított az a vélemény mely szerint, a politikai párt népirtónak minősül, sértő a felperesre nézve.

Erre tekintettel a jogsértés tényét megállapította, eltiltotta az alperest a további jogsértéstől és elégtétel adására is kötelezte. Szükségtelennek ítélte a felperes arra való feljogosítását, hogy a bocsánatkérő levelet milyen módon hozza nyilvánosságra, mivel ez a felperes belátásától függ.

Az elsőfokú bíróság alaposnak minősítette a felperes sérelemdíjra vonatkozó igényét is.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött a perköltség viseléséről.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset elutasítását.

Másodlagosan indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását.

Előadta, hogy a felperes által sérelmezett „népirtó” kifejezést jelzőként alkalmazta, nem pedig a Btk.-ban is szankcionált népirtás bűncselekmény tényállásával összefüggésben. Hivatkozott továbbá arra, hogy ilyen jellegű cselekményt egy jogi személy, azaz egy párt nem tud elkövetni, ezért fogalmilag is kizárt az ilyen jellegű értelmezés.

A sérelmezett közlés politikai véleménynyilvánítás kategóriájába tartozik, ezért jogsértő magatartás megállapítását nem alapozza meg. Hivatkozott arra, hogy a politikai véleményformálás megalapozottságától függetlenül jogi védelmet élvez. A felperesnek túlnie kell a fokozott kritikát, és erre tekintettel is jogszabálysértő az elsőfokú bíróság ítélete. A vitatott jelző az országgyűlési képviselők választásának kampányidőszakában, egy kifejezetten erre a célra kinyomtatott kampánykiadványban jelent meg. A kifejezés használata a felperessel kapcsolatosan nem volt öncélú, mivel a felperes olyan politikai eszmékkel és irányzatokkal mutat rokonszenvet és olyan kijelentéseket is tett, melyek a jelző használatát indokoltá minősítették.

Az elsőfokú bíróság nem vizsgálta kellő körültekintéssel a sérelemdíj összegének meghatározása során az eset összes körülményeit, nem indokolta döntésének alapját, illetve a sérelemdíj megállapításának módját.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helyben hagyását indítványozta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes következtetéseket vont le. Az alperes kijelentése a személyiségi jogát egyértelműen sértette, mivel nem bizonyította, hogy alkalmazásának bármiféle alapja volt.

Megítélése szerint a választási kampány felfokozott légköre sem teremt alapot súlyosan jogsértő közlések nyilvánosság elé tárására. Öncélú rágalmak terjesztését pedig egy közszereplő sem köteles túrni.

A sérelemdíj meghatározása során az elsőfokú bíróság eljárási hibát nem vétett, az összeg meghatározása nem indokolja annak megváltoztatását sem.

Előadta, hogy az alperesi indítvánnyal ellentétben nincs olyan indok, melyre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kellene elrendelni, és az alperes ennek lényegi okát nem is jelölte meg fellebbezésében.

A fellebbezés nem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, ezért határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdése szerint, mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

Egyetértett a másodfokú bíróság azzal az állásfoglalással, mely szerint a felperes által sérelmezett „népirtó” kifejezés véleménynyilvánító jellegű volt az alperes részéről. A véleménynyilvánítás szabadsága fokozott védelmet élvez az alapjogi szabályok szerint, ugyanakkor az alkotmánybírósági gyakorlat is arra mutat rá, hogy nem lehet a véleménynyilvánítás korlátok nélküli [36/199. VI. 24.) AB határozat]. A ténybeli alapot teljes mértékben nélkülöző közlések véleménynyilvánító formában sem élvezhetnek jogi védelmet, különös tekintettel arra az esetre, ha azok erőteljes tartalmúak, negatív képzeteket keltenek, és sértő, bántó, megalázó tartalmúak.

A jóhírnév védelme a véleménynyilvánítás alkotmányos szabadságának igazolható korlátja.

A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése alapján, a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

Az alperes a sérelmezett írásban több jelzőt is alkalmazott a felperes tevékenységének minősítésére, illusztrálására, melyek közül a népirtáshoz kötődő tényleges történelmi tapasztalatok, illetőleg képzetek túlmutatnak azon a tágabb kommunikációs lehetőségen mint, amelyet a politikai közbeszéd során az egymással versengő politikai tömörülések egymással szemben tanúsíthatnak.

A jelző mögött széles tömegeket érintő agresszív, emberek életének tendenciózus kioltását támogató nézetrendszer és ezzel szorosan párosuló cselekvések kötődnek. Önmagában ennek a kifejezésnek a használata a felperessel szemben ténybeli alapot nélkülözött, és a szöveg teljes egységét is vizsgálva teljesen indokolatlannak minősül, különös tekintettel az egyéb erőteljes jelzők alkalmazására és halmozására is.

A politikai kampány sem teremt alapot ilyen jellegű közlések megjelentetésére, mivel a kampány a politikai érzelmeket sűrítve kívánja befolyásolni, de az indokolatlan tartalmú, megalapozatlan jelzőhasználat nem a bírálatok, kritikák, nézetek kifejtését szolgálja, hanem a politikai érzelmek felfokozását.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság is osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy a kifogásolt alperesi közlés sértette a felperes jóhírnevét. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a jogsértés tényét, tiltotta el az alperest a jogsértéstől kötelezte ezért elégtétel adására, a Ptk. 2: 51. § (1) bekezdésének a), b) és c) pontjai alapján.

A Ptk. 2:52. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért.

A (2) bekezdés szerint, a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

A (3) bekezdés alapján a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg.

A sérelemdíj alapvetően a természetes személyek lelki sérelmeit hivatott reparálni, azonban a jogszabály - figyelemmel a Ptk. 3:1. § (3) bekezdésére - nem zárja ki alkalmazását a jogi személyek esetében sem.

A másodfokú bíróság megítélése szerint a népirtó cselekménnyel összefüggésbe hozni a felperest olyan súlyú közlés ami a szervezet kívülről érkező megítélését negatívan befolyásolhatja. Értékelni kellett azt, hogy a sérelmezett kiadvány - bár pontos példányszáma vita tárgyát képezte - jelentős számú háztartásba jutott el.

Az alkalmazott jelző, a halmozás arra utalt, hogy a szerző meggondolatlanul választotta a kifejezést ezért enyhébb fokú gondatlanság terhelte.

Mindezeket értékelve az elsőfokú bíróság a sérelemdíjat és annak összegét jogszerűen állapította meg, annak leszállítására a másodfokú bíróság nem látott okot.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles viselni a felperes perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján.

Az alperesi perköltség az alperesi jogi képviselőt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése alapján megillető ügyvédi munkadíjból áll.

A le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a szerint a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2015. szeptember 8.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Hercsik Zita s.k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő